SECȚIUNEA IV: DEZVOLTAREA STEAM A AFACERILOR LOCALE

MANAGEMENTUL CALITĂȚII ȘI SUSTENABILITATEA: PERSPECTIVE PRIVIND INTEGRAREA CRITERIILOR ESG (MEDIU, SOCIAL ȘI DE GUVERNANȚĂ)

QUALITY MANAGEMENT AND SUSTAINABILITY: PERSPECTIVES ON THE INTEGRATION OF ESG CRITERIA (ENVIRONMENTAL, SOCIAL AND GOVERNANCE)

Cristina ICHIM,
Specilaitatea Business și Administrare, gr. BA 2301,
Coordonator științific: **Todos Irina**, dr., conf. univ.,
Centrul Universitar „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul
al Universității Tehnice a Moldovei

Rezumat: *Cercetarea analizează interdependența dintre managementul calității și integrarea criteriilor ESG (mediu, social și de guvernanță) în cadrul industriei alimentare, utilizând ca studiu de caz întreprinderea S.A. „CahulPan” din Republica Moldova. Studiul evidențiază faptul că performanța economică stabilă a companiei, confirmată de creșterea veniturilor cu 60,70% și a profitului cu 92,50% între 2019-2023, constituie un fundament solid pentru tranziția către sustenabilitate. Deși „CahulPan” aplică eficient standardul ISO 9001 pentru controlul proceselor și reducerea pierderilor, se constată lipsa unui sistem ESG formalizat, a indicatorilor de monitorizare și a raportării sustenabilității. Managementul calității sprijină direct dimensiunea ecologică prin eficientizarea resurselor, dimensiunea socială prin siguranța produselor și stabilitatea locurilor de muncă, și guvernanța prin trasabilitate și transparență decizională. Totuși, integrarea parțială actuală limitează capacitatea de adaptare la cerințele moderne ale pieței și transparența în fața partenerilor. Se recomandă implementarea unui sistem ESG integrat în strategia organizațională, definirea unor obiective clare pentru fiecare pilon și adoptarea standardului ISO 14001 pentru o gestionare riguroasă a impactului de mediu. De asemenea, sunt esențiale monitorizarea consumului de energie, raportarea periodică a performanței și instruirea continuă a personalului pentru a asigura o dezvoltare sustenabilă și competitivă pe termen lung.*

Cuvinte-cheie: *managementul calității, ESG, sustenabilitate, S.A. „CahulPan”, siguranță alimentară, performanță economică, ISO 9001, ISO 14001*

Abstract: *The research analyzes the interdependence between quality management and the integration of ESG (Environmental, Social, and Governance) criteria within the food industry, using S.A. "CahulPan" from the Republic of Moldova as a case study. The study highlights that the company's stable economic performance confirmed by a 60.70% increase in revenue and a 92.50% increase in profit between 2019 and 2023 provides a solid foundation for the transition toward sustainability. Although "CahulPan" effectively applies the ISO 9001 standard for process control and waste reduction, the findings reveal the absence of a formalized ESG system, monitoring indicators, and sustainability reporting.*

Quality management directly supports the environmental dimension through resource efficiency, the social dimension through product safety and job stability, and governance through traceability and decision-making transparency. However, the current partial integration limits the capacity to adapt to modern market demands and reduces transparency toward partners. Recommends implementing an integrated ESG system within the organizational strategy, defining clear objectives for each pillar, and adopting the ISO 14001 standard for rigorous environmental impact management. Furthermore, monitoring energy consumption, periodic performance reporting, and continuous staff training are essential to ensure sustainable and competitive development in the long term.

Keywords: *quality management, ESG, sustainability, S.A. "CahulPan", food safety, economic performance, ISO 9001, ISO 14001*

Cercetarea analizează rolul managementului calității în integrarea cerințelor ESG în cadrul întreprinderilor din industria alimentară. În contextul actual, performanța unei companii nu se mai măsoară doar prin indicatori financiari, ci şi prin impactul asupra mediului, societății şi modului de guvernanță.

Studiul se bazează pe analiza întreprinderii S.A. „CahulPan”, un actor important pe piața panificației din sudul Republicii Moldova. Alegerea companiei se justifică prin poziția sa de lider regional şi prin evoluția economică stabilă în perioada analizată.

Întreprinderile aplică sisteme de management al calității pentru a controla procesele și a asigura conformitatea produselor. Totuși, integrarea acestor sisteme cu cerințele ESG rămâne limitată. Lipsa unei corelări între calitate și sustenabilitate afectează eficiența operațională și reduce capacitatea de adaptare la cerințele pieței. În practică, procesele funcționează separat, iar impactul asupra mediului și societății nu este monitorizat prin indicatori clari.

În cazul S.A. „CahulPan”, compania aplică proceduri de control al calității și investește în modernizarea producției. Aceste acțiuni susțin performanța economică și stabilitatea activității. Totuși, nu există un sistem ESG integrat care să includă obiective, indicatori și raportare. Această lipsă limitează dezvoltarea sustenabilă și reduce transparența în fața partenerilor și consumatorilor. Obiectivul principal constă în evaluarea modului în care managementul calității contribuie la adaptarea proceselor organizaționale la cerințele de mediu, sociale şi de guvernanță. Obiective secundare:

-analiza performanței economico-financiare

-identificarea elementelor ESG existente

-evidențierea lacunelor şi a riscurilor

-formularea de recomandări practice

Cercetarea se bazează pe metoda studiului de caz. Au fost analizate datele economicofinanciare ale întreprinderii pentru perioada 2019–2023. Metode utilizate:

-analiza indicatorilor financiari

-analiza structurii organizaționale

-interpretarea datelor statistice

-comparație evolutivă

Din punct de vedere al criteriilor ESG, întreprinderea S.A. CahulPan prezintă următoarele caracteristici:

- dimensiunea ecologică este susținută prin modernizare şi eficiență energetică

-dimensiunea socială este reflectată prin crearea a peste 180 locuri de muncă

-dimensiunea de guvernanță respectă cerințele legale şi structurale

Analiza datelor economico-financiare pentru perioada 2019–2023 a relevat un nivel al venitului de 60,70%, un nivel al profitului de 92,50% şi o productivitate a muncii de 65,80%, indicatori ce reflectă o performanță economică stabilă a întreprinderii.

ISO 9001 şi ESG sunt conectate prin modul în care o întreprindere îşi organizează procesele. Sistemul de calitate creează baza pentru performanță sustenabilă.

ISO 9001 controlează:

-calitatea materiilor prime
-procesele de producție
-satisfacția clientului
-reducerea erorilor

Aceste elemente influențează direct performanța ESG. Managementul calității nu funcționează separat de ESG. El reduce pierderile, creşte eficiența şi creează condițiile pentru implementarea standardelor de mediu şi sustenabilitate.

Legătura cu dimensiunea de mediu (E)

Controlul calității reduce pierderile în producție. Prin verificarea corectă a materiilor prime, reducerea produselor respinse şi diminuarea deşeurilor alimentare, întreprinderea obține un consum mai mic de resurse, reduce impactul asupra mediului şi îmbunătățeşte eficiența energetică.

ISO 9001 sprijină indirect tranziția către ISO 14001.

Legătura cu dimensiunea socială (S)

Un sistem de calitate bine aplicat duce la produse sigure pentru consum, protecția sănătății consumatorului şi condiții mai bune de muncă. Drept rezultat, creşte încrederea clienților şi se consolidează stabilitatea locurilor de muncă.

Legătura cu guvernanța (G)

Standardul ISO 9001 stabilește reguli clare pentru organizarea activităților și pentru controlul proceselor. El impune trasabilitate, documentare și responsabilități precise pentru fiecare etapă. Prin aceste cerințe, compania poate urmări deciziile și poate identifica rapid erorile. Acest mod de lucru crește controlul intern și reduce riscurile operaționale.

Aceste mecanisme susțin direct dimensiunea de guvernanță din cadrul ESG. Deciziile devin mai transparente, iar managementul acționează pe baza unor date concrete. În același timp, responsabilitățile bine definite îmbunătățesc disciplina organizațională și eficiența proceselor.

Astfel, compania își consolidează credibilitatea în fața partenerilor și a autorităților.

Probleme identificate

Cercetarea evidențiază mai multe limitări:

- lipsa unui sistem ESG formal
- lipsa indicatorilor de monitorizare
- lipsa raportării sustenabilității
- integrare parțială între calitate şi sustenabilitate

Aceste aspecte limitează capacitatea întreprinderii de a răspunde cerințelor moderne ale pieței.

S.A. „CahulPan” aplică un sistem funcțional de management al calității care susține desfășurarea eficientă a proceselor și menține stabilitatea economică. Indicatorii analizați pentru perioada 2019–2023 arată creșteri ale veniturilor, profitului și productivității muncii. Aceste rezultate confirmă capacitatea întreprinderii de a gestiona resursele și de a menține poziția pe piață.

Totuși, integrarea cerințelor ESG rămâne parțială. Compania nu utilizează un sistem structurat de monitorizare și raportare a performanței de mediu, sociale și de guvernanță. Această situație limitează transparența și capacitatea de adaptare la cerințele actuale ale pieței. Prin alinierea la standarde internaționale de sustenabilitate și prin integrarea ESG în procesele interne, întreprinderea poate crește eficiența și competitivitatea pe termen lung.

Pentru îmbunătățirea performanței, întreprinderea trebuie să implementeze un sistem ESG clar, integrat în strategia organizațională. Este necesară definirea unor obiective specifice pentru fiecare dimensiune, mediu, social și guvernanță. În același timp, trebuie stabilite responsabilități și mecanisme de monitorizare, care să permită evaluarea constantă a rezultatelor și luarea deciziilor pe baza datelor reale.

Introducerea indicatorilor de mediu și sociali reprezintă un pas esențial pentru măsurarea performanței. De exemplu, pot fi monitorizate consumul de energie, volumul de deșeuri și nivelul de satisfacție al angajaților. Acești indicatori oferă o imagine clară asupra impactului activității și permit identificarea rapidă a problemelor.

Aplicarea standardului ISO 14001 contribuie la gestionarea eficientă a impactului asupra mediului. Prin implementarea acestui standard, întreprinderea poate reduce consumul de resurse, poate controla riscurile de mediu și poate îmbunătăți procesele interne. Astfel, activitatea devine mai eficientă și mai responsabilă.

Dezvoltarea unui sistem de raportare a sustenabilității este necesară pentru asigurarea transparenței. Întreprinderea trebuie să colecteze și să prezinte periodic date relevante privind performanța ESG. Această practică consolidează încrederea partenerilor și a consumatorilor.

Instruirea personalului în domeniul ESG susține implementarea eficientă a acestor măsuri. Angajații trebuie să înțeleagă obiectivele și responsabilitățile asociate sustenabilității. Prin formare continuă, întreprinderea poate asigura implicarea activă a personalului și aplicarea corectă a noilor practici.

Bibliografia:

1. S.A. „CahulPan”, Raport de activitate şi prezentarea întreprinderii, disponibil la: http://cahulpan.md/
2. Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, Situațile financiare ale S.A. „CahulPan” pentru perioada 2019-2023, https://situatiifinanciare.md/
3. Organizația Internațională de Standardizare, ISO 14001:2015 - Sisteme de management de mediu, https://www.iso.org/standard/60857.html
4. Documentația internă şi Statutul S.A. „CahulPan”
5. Organizația Internațională de Standardizare (ISO). ISO 9001:2015 - Quality management systems, https://www.iso.org/standard/62085.html